

บทที่ 5

บทสรุป

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ผลกระทบราคาน้ำมันและนโยบายพลังงานต่อภาวะเงินเฟ้อของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง รวมทั้งนโยบายด้านราคาพลังงานของประเทศไทย เพื่อวิเคราะห์ถึงผลกระทบของราคาน้ำมันและตัวแปรทางเศรษฐกิจต่ออัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย โดยข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลผสม Pooled data โดยข้อมูลที่ใช้แบบตัดขวาง (cross – section data) คือ ข้อมูลรายจังหวัดของประเทศไทย จำนวน 76 จังหวัด ส่วนข้อมูลแบบช่วงเวลา (time series data) คือช่วงเวลาในการศึกษาจะเป็นข้อมูลรายปีตั้งแต่ พ.ศ.2547 - พ.ศ. 2553 จำนวน 7 ปี

ในการศึกษาโครงสร้างราคาน้ำมันของประเทศไทย ประกอบด้วย ราคาหน้าโรงกลั่น ราคาขายส่ง และราคาขายปลีก ในส่วนของราคาขายส่ง ประกอบด้วยราคาหน้าโรงกลั่น รวมภาษีสรรพสามิต ภาษีเทศบาล เงินนำส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เงินนำส่งเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน และภาษีมูลค่าเพิ่ม ส่วนราคาน้ำมันขายปลีก ประกอบด้วย ราคาขายส่ง รวมค่าการตลาด และภาษีมูลค่าเพิ่ม จากการที่รัฐบาลใช้มาตรการต่าง ๆ โดยเป็นการแทรกแซงราคาน้ำมันขายปลีกภายในประเทศนั้น เช่นการกำหนดราคาน้ำมันแบบควบคุม จะพบว่า รัฐบาลมีการควบคุมในทุกขั้นตอน หรือโดยการนำเงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่ออุดหนุนราคาน้ำมันภายในประเทศนั้น ส่งผลให้ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดจะถูกควบคุมโดยรัฐบาล ที่พยายามไม่ให้ราคาเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะตลาดโลก ดังนั้น การกระทำเช่นนี้จะก่อให้เกิดผลในด้านลบ คือ

1. ราคาขายปลีกน้ำมันไม่ได้สะท้อนให้เห็นถึงต้นทุนที่แท้จริง เนื่องจากรัฐบาลพยายามจะให้ราคาขายปลีกค่อนข้างคงที่ ส่งผลให้โครงสร้างของราคาบิดเบือนไป ราคาน้ำมันไม่ได้สะท้อนให้เห็นถึงมูลค่าที่แท้จริง โดยเฉพาะในช่วงที่ราคาน้ำมันในตลาดโลกเพิ่มขึ้น แล้วรัฐบาลพยายามใช้เงินกองทุนเข้าชดเชย เพื่อให้ราคาขายปลีกค่อนข้างคงที่ ส่งผลให้มีการใช้น้ำมันกันอย่างฟุ่มเฟือยและไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้ต้องขยายการผลิตออกไป รวมทั้งต้องเสียเงินตราต่างประเทศสำหรับการนำเข้าน้ำมันมากเกินไปจนความจำเป็นซึ่งไม่เป็นผลดีต่อดุลการค้า ดุลการชำระเงินของประเทศ อีกทั้งยังไม่เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรในประเทศ

2. การใช้น้ำมันในปริมาณที่มาก ๆ สิ่งก็ตามมากก็คือ ผลเสียต่อสภาพแวดล้อม สุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิตของประชาชนในประเทศ

3. การบิดเบือนในการบริโภค โดยเฉพาะในน้ำมันดีเซลและน้ำมันเบนซินที่น้ำมันทั้งสองชนิดนี้ไม่มีต้นทุนไม่แตกต่างกันมากนัก อาจเนื่องจากรัฐบาลเห็นว่ากลุ่มที่ใช้ น้ำมันดีเซลนั้น เป็นกลุ่มรายได้น้อย และอยู่ต่างจังหวัด

ส่วนการกำหนดราคาน้ำมันลอยตัวหรือรัฐบาลกำหนดให้ราคาน้ำมันภายในประเทศ เป็นไปตามกลไกของตลาด มีผลทำให้การคำนวณต้นทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมีการแข่งขันกันอย่างเสรีใน ทุกขั้นตอน โดยการที่รัฐบาลยกเลิกการควบคุมราคาน้ำมันมาสู่ระบบราคาน้ำมันแบบลอยตัวนั้น จะเป็นการทำให้ประชาชนผู้บริโภคนั้นได้รับประโยชน์ที่แท้จริงทั้งในด้านของราคาและบริการ ทำให้ประชาชนใช้น้ำมันเชื้อเพลิงกันอย่างประหยัดและใช้กันอย่างคุ้มค่า

1. ผลกระทบของราคาน้ำมันและนโยบายพลังงานต่อภาวะเงินเฟ้อของประเทศไทย

จากผลการศึกษาทำให้ทราบถึงผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงระดับภาพรวมที่มี ต่อภาวะเงินเฟ้อ คือ การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินเฟ้อ ประมาณร้อยละ 0.067961 และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อธิบายได้ว่าเมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.067961 เปอร์เซ็นต์ ขณะเดียวกันหากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงลดลง 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงลดลง 0.067961 เปอร์เซ็นต์ ณ ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนี้ผลการศึกษาผลกระทบราคาน้ำมันเชื้อเพลิงด้านผู้บริโภค อธิบายโดยใช้ ราคาน้ำมันเบนซิน คือ การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันเบนซินมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินเฟ้อ ประมาณร้อยละ 0.223045 และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อธิบายได้ว่าเมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.223045 เปอร์เซ็นต์ ขณะเดียวกันหากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงลดลง 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงลดลง 0.223045 เปอร์เซ็นต์ ณ ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

และผลการศึกษาผลกระทบราคาน้ำมันเชื้อเพลิงด้านผู้ผลิต อธิบายโดยใช้ราคา น้ำมันดีเซล คือ การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันดีเซลมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินเฟ้อ 0.134262 เปอร์เซ็นต์ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อธิบายได้ว่าเมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.134262

เปอร์เซ็นต์ ขณะเดียวกันหากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงลดลง 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเพื่อเปลี่ยนแปลงลดลง 0.134262 เปอร์เซ็นต์ ณ ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนตัวแปรที่เราสนใจ คือ การใช้นโยบายพลังงานของรัฐบาลซึ่งเป็นผลเกิดจากการควบคุมราคาน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น พบว่า ตัวแปรหุ่นที่แทนการใช้นโยบายควบคุมราคาน้ำมัน ราคาน้ำมันภายในประเทศทั้งราคาน้ำมันเบนซินและราคาน้ำมันดีเซลมีผลต่อเงินเพื่อของประเทศไทย

2. ผลกระทบของราคาน้ำมันและนโยบายพลังงานต่อภาวะเงินเฟ้อภาคเหนือของประเทศไทย

จากผลการศึกษาทำให้ทราบถึงผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงระดับภาพรวมที่มีต่อภาวะเงินเฟ้อ คือ การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินเฟ้อ 0.034350 เปอร์เซ็นต์ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อธิบายได้ว่าเมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเพื่อเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.034350 เปอร์เซ็นต์ ขณะเดียวกันหากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงลดลง 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเพื่อเปลี่ยนแปลงลดลง 0.034350 เปอร์เซ็นต์ ณ ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนี้ผลการศึกษาผลกระทบราคาน้ำมันเชื้อเพลิงด้านผู้บริโภค อธิบายโดยใช้ราคาน้ำมันเบนซิน คือ การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันเบนซินมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินเฟ้อ 0.194419 เปอร์เซ็นต์ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อธิบายได้ว่าเมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเพื่อเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.194419 เปอร์เซ็นต์ ขณะเดียวกันหากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงลดลง 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเพื่อเปลี่ยนแปลงลดลง 0.194419 เปอร์เซ็นต์ ณ ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

และผลการศึกษาผลกระทบราคาน้ำมันเชื้อเพลิงด้านผู้ผลิต อธิบายโดยใช้ราคาน้ำมันดีเซล คือ การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันดีเซลมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินเฟ้อ 0.081665 เปอร์เซ็นต์ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อธิบายได้ว่าเมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเพื่อเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.081665 เปอร์เซ็นต์ ขณะเดียวกันหากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงลดลง 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเพื่อเปลี่ยนแปลงลดลง 0.081665 เปอร์เซ็นต์ ณ ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนตัวแปรที่เราสนใจ คือ การใช้นโยบายพลังงานของรัฐบาลซึ่งเป็นผลเกิดจากการควบคุมราคาน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น พบว่า ตัวแปรหุ่นที่แทนการใช้นโยบายควบคุมราคาน้ำมัน ไม่มีผลต่อเงินเฟ้อภาคเหนือของประเทศไทย

3. ผลกระทบของราคาน้ำมันและนโยบายพลังงานต่อภาวะเงินเฟ้อภาคกลางของประเทศไทย

จากผลการศึกษาทำให้ทราบถึงผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงระดับภาพรวมที่มีต่อภาวะเงินเฟ้อ คือ การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินเฟ้อ 0.070559 เปอร์เซนต์ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อธิบายได้ว่าเมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซนต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.070559 ขณะเดียวกันหากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงลดลง 1 เปอร์เซนต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงลดลง 0.070559 เปอร์เซนต์ ณ ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนี้ผลการศึกษาผลกระทบราคาน้ำมันเชื้อเพลิงด้านผู้บริโภค อธิบายโดยใช้ราคาน้ำมันเบนซิน คือ การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันเบนซินมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินเฟ้อ 0.222031 เปอร์เซนต์ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อธิบายได้ว่าเมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซนต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.222031 เปอร์เซนต์ ขณะเดียวกันหากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงลดลง 1 เปอร์เซนต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงลดลง 0.222031 เปอร์เซนต์ ณ ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

และผลการศึกษาผลกระทบราคาน้ำมันเชื้อเพลิงด้านผู้ผลิต อธิบายโดยใช้ราคาน้ำมันดีเซล คือ การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันดีเซลมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินเฟ้อ 0.137473 เปอร์เซนต์ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อธิบายได้ว่าเมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซนต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.137473 เปอร์เซนต์ ขณะเดียวกันหากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงลดลง 1 เปอร์เซนต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงลดลง 0.137473 เปอร์เซนต์ ณ ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนตัวแปรที่เราสนใจ คือ การใช้นโยบายพลังงานของรัฐบาลซึ่งเป็นผลเกิดจากการควบคุมราคาน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น พบว่า ตัวแปรหุ่นที่แทนการใช้นโยบายควบคุมราคาน้ำมัน ราคาน้ำมันดิบดูไบและราคาน้ำมันเบนซินไม่มีผลต่อเงินเฟ้อภาคกลางของประเทศไทย ส่วนราคาน้ำมันดีเซลมีผลต่อเงินเฟ้อภาคกลางของประเทศไทย

4. ผลกระทบของราคาน้ำมันและนโยบายพลังงานต่อภาวะเงินเฟ้อภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

จากผลการศึกษาทำให้ทราบถึงผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงระดับภาพรวมที่มีต่อภาวะเงินเฟ้อ คือ การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินเฟ้อ 0.058420 เปอร์เซ็นต์ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อธิบายได้ว่าเมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.058420 เปอร์เซ็นต์ ขณะเดียวกันหากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงลดลง 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงลดลง 0.058420 เปอร์เซ็นต์ ณ ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนี้ผลการศึกษาผลกระทบราคาน้ำมันเชื้อเพลิงด้านผู้บริโภค อธิบายโดยใช้ราคาน้ำมันเบนซิน คือ การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันเบนซินมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินเฟ้อประมาณ 0.229237 เปอร์เซ็นต์ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อธิบายได้ว่าเมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.229237 เปอร์เซ็นต์ ขณะเดียวกันหากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงลดลง 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงลดลง 0.229237 เปอร์เซ็นต์ ณ ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

และผลการศึกษาผลกระทบราคาน้ำมันเชื้อเพลิงด้านผู้ผลิต อธิบายโดยใช้ราคาน้ำมันดีเซล คือ การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันดีเซลมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินเฟ้อ 0.122869 เปอร์เซ็นต์ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อธิบายได้ว่าเมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.122869 เปอร์เซ็นต์ ขณะเดียวกันหากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงลดลง 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงลดลง 0.122869 เปอร์เซ็นต์ ณ ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนตัวแปรที่เราสนใจ คือ การใช้นโยบายพลังงานของรัฐบาลซึ่งเป็นผลเกิดจากการควบคุมราคาน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น พบว่า ตัวแปรหุ่นที่แทนการใช้นโยบายควบคุมราคาน้ำมัน ราคาน้ำมันดิบดูไบและราคาน้ำมันเบนซินไม่มีผลต่อเงินเฟ้อภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ส่วนราคาน้ำมันดีเซลมีผลต่อเงินเฟ้อภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

5. ผลกระทบของราคาน้ำมันและนโยบายพลังงานต่อภาวะเงินเฟ้อภาคใต้ของประเทศไทย

จากผลการศึกษาทำให้ทราบถึงผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงระดับภาพรวมที่มีต่อภาวะเงินเฟ้อ คือ การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินเฟ้อ 0.89780 เปอร์เซ็นต์ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อธิบายได้ว่าเมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.89780 เปอร์เซ็นต์ ขณะเดียวกันหากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงลดลง 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงลดลง 0.89780 เปอร์เซ็นต์ ณ ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนี้ผลการศึกษาผลกระทบราคาน้ำมันเชื้อเพลิงด้านผู้บริโภค อธิบายโดยใช้ราคาน้ำมันเบนซิน คือ การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันเบนซินมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินเฟ้อ 0.225342 เปอร์เซ็นต์ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อธิบายได้ว่าเมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.225342 เปอร์เซ็นต์ ขณะเดียวกันหากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงลดลง 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงลดลง 0.225342 เปอร์เซ็นต์ ณ ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

และผลการศึกษาผลกระทบราคาน้ำมันเชื้อเพลิงด้านผู้ผลิต อธิบายโดยใช้ราคาน้ำมันดีเซล คือ การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันดีเซลมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเงินเฟ้อ 0.156239 เปอร์เซ็นต์ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อธิบายได้ว่าเมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.156239 เปอร์เซ็นต์ ขณะเดียวกันหากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงลดลง 1 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงลดลง 0.156239 เปอร์เซ็นต์ ณ ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนตัวแปรที่เราสนใจ คือ การใช้นโยบายพลังงานของรัฐบาลซึ่งเป็นผลเกิดจากการควบคุมราคาน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น พบว่า ตัวแปรหุ่นที่แทนการใช้นโยบายควบคุมราคาน้ำมัน ราคาน้ำมันดิบดูไบและราคาน้ำมันเบนซินไม่มีผลต่อเงินเฟ้อภาคใต้ของประเทศไทย ส่วนราคาน้ำมันดีเซลมีผลต่อเงินเฟ้อภาคใต้ของประเทศไทย

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่าโครงสร้างราคาน้ำมันของประเทศไทย ประกอบด้วย ราคาหน้าโรงกลั่น ราคาขายส่ง และราคาขายปลีก ในส่วนของราคาขายส่ง ประกอบด้วยราคาหน้าโรงกลั่น รวมภาษีสรรพสามิต ภาษีเทศบาล เงินนำส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เงินนำส่งเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน และภาษีมูลค่าเพิ่ม ส่วนราคาน้ำมันขายปลีก ประกอบด้วย ราคาขายส่ง รวมค่าการตลาด และภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยการที่รัฐบาลใช้มาตรการแทรกแซงราคาน้ำมันภายในประเทศหรือเรียกว่าการกำหนดราคาน้ำมันแบบควบคุม จะพบว่ารัฐบาลมีการควบคุมในทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นราคาหน้าโรงกลั่น ราคาขายส่งและราคาขายปลีก ซึ่งใช้เครื่องมือผ่านการเรียกเก็บภาษีต่างๆ และเงินกองทุน ส่งผลให้ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดจะถูกควบคุมโดยรัฐบาล แตกต่างจากการที่รัฐบาลปล่อยให้ราคาน้ำมันของประเทศไทยเป็นไปตามกลไกของตลาดหรือเรียกว่ากำหนดราคาน้ำมันแบบลอยตัวนั้น ทำให้ประชาชนทราบถึงราคาน้ำมันภายในประเทศที่แท้จริงและให้ความสนใจในการประหยัดพลังงานเพิ่มมากขึ้น

จากผลการวิจัยการวิเคราะห์ผลกระทบราคาน้ำมันต่ออัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย และในระดับภูมิภาค ผลการวิจัยพบว่า ราคาน้ำมันดูไบ ราคาน้ำมันเบนซินภายในประเทศ ราคาน้ำมันดีเซลภายในประเทศ ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในจังหวัด ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ตัวแปรเหล่านี้มีผลต่ออัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทยปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อ คือ ราคาน้ำมันดูไบ ราคาน้ำมันภายในประเทศ ได้แก่ ราคาน้ำมันเบนซิน และราคาน้ำมันดีเซล มีความสัมพันธ์กับอัตราเงินเฟ้อในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Michael LeBlanc and Menzie D. Chinn (2004) Yu Hsing (2007) Mihir Rakshit (2010) Jaime Casassus Diego Ceballos and Freddy Higuera (2010) Hooker Markv (2002) เกียรติชัย สงอินทร์ (2536) มงคล ใจวงศ์ยะ (2543) นิสากร นาคสุวรรณ (2546) ชนกวรรณหนูดำ (2550) ปกป้อง ไชยทา (2550) เสวียน แก้ววงษา (2551) และวรากร พรวงศ์ทอง (2553)

ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ (InWAG) มีความสัมพันธ์ต่อภาวะเงินเฟ้อของประเทศไทย ในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับมงคล ใจวงศ์ยะ (2543) นิสากร นาคสุวรรณ (2546) และนรุทธิ์ สุขประเสริฐ (2551)

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ มีความสัมพันธ์กับภาวะเงินเฟ้อ ในทิศทางตรงกันข้าม สอดคล้องกับวิจัยของ พรศิริ ศิริสะอาด (2541)

ส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในจังหวัด มีความสัมพันธ์กับภาวะเงินเฟ้อ ในทิศทางตรงกันข้าม แตกต่างกับงานวิจัย มงคล ใจวงศ์ยะ (2543) นิสากร นาคสุวรรณ (2546) รัฐชัย พิเชียรสุนทร (2547) ชนกวรณ หนูดำ (2550) และเสวียน แก้ววงษา (2551) พบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Yu Hsing (2007) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

ส่วนตัวแปรที่สนใจ คือ นโยบายพลังงานของไทยที่รัฐบาลใช้เพื่อแทรกแซงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงภายในประเทศ ได้แก่ น้ำมันเบนซินภายในประเทศ และราคาน้ำมันดีเซลภายในประเทศที่มีผลบังคับใช้เมื่อราคาน้ำมันมีการปรับเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งโดยมีผลต่ออัตราเงินเฟ้อของประเทศเฉพาะราคาน้ำมันภายในประเทศเท่านั้น แตกต่างกับราคาน้ำมันดูไปซึ่งเป็นราคาน้ำมันจากต่างประเทศกลับไม่มีผลต่ออัตราเงินเฟ้อในประเทศเมื่อรัฐใช้มาตรการแทรกแซงราคาน้ำมัน และจากการวิจัยด้านนโยบายพลังงานในระดับภูมิภาคของประเทศไทยพบว่า ราคาน้ำมันดีเซลภายในประเทศมีผลต่ออัตราเงินเฟ้อ โดยสอดคล้องกับการศึกษาของสมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์และชโลทร แก่นสันติสุขมงคล (2550) ศึกษาถึงการใช้มาตรการแทรกแซงราคาน้ำมันในช่วงปี 2547-2548 ซึ่งอุดหนุนราคาน้ำมันดีเซลมากกว่าน้ำมันเบนซิน จึงทำให้เห็นได้ว่าการใช้นโยบายพลังงานในระดับภูมิภาคของประเทศไทยมีเพียงราคาน้ำมันดีเซลที่มีผลกับอัตราเงินเฟ้อ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

อัตราเงินเฟ้อและราคาน้ำมันของประเทศไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ทำให้รัฐให้ความสนใจกับการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมัน เนื่องจาก การที่ราคาน้ำมันปรับเพิ่มขึ้น จะส่งผลทำให้ต้นทุนของการผลิตเพิ่มสูงขึ้นตาม ดังนั้นผู้ประกอบการต้องปรับเพิ่มราคาสินค้าเป็นสาเหตุให้อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้น จากการศึกษาพอจะสรุปข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันในตลาดโลก ซึ่งพบว่ามีผลต่ออัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย แต่ขนาดของผลกระทบที่เกิดขึ้นยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับตัวแปรอื่น ๆ หากราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้น แต่อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทยอาจไม่ได้ปรับตัวสูงขึ้นตาม ดังนั้นในการกำหนดนโยบายของรัฐบาลควรตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวแปรอื่นเป็นลำดับ

2. ประเทศไทยมีการนำเข้าน้ำมันดิบจากกลุ่มประเทศตะวันออกกลางเป็นส่วนใหญ่ เมื่อกลุ่มประเทศดังกล่าวเกิดวิกฤตอันเกิดมาจากความขัดแย้งหรือภาวะสงคราม ทำให้สถานการณ์ราคาน้ำมันกลุ่มประเทศนั้นเพิ่มสูงขึ้น จึงเห็นสมควรมีการนำเข้าน้ำมันจากแหล่งกลุ่มประเทศอื่นๆ

3. การใช้มาตรการแทรกแซงราคาน้ำมันภายในประเทศของรัฐบาล ซึ่งมีผลต่ออัตราเงินเฟ้อของประเทศ เฉพาะราคาน้ำมันภายในประเทศเท่านั้น แต่ไม่มีผลต่อราคาน้ำมันดูไบหรือราคาน้ำมันในตลาดโลก ดังนั้นการกำหนดใช้มาตรการของรัฐบาลเห็นสมควรสนับสนุนมาตรการดังกล่าวต่อไป แต่ในการแทรกแซงราคาน้ำมันภายในประเทศนั้นควรใช้มาตรการเป็นแค่ช่วงระยะเวลาสั้น ๆ และเมื่อราคาน้ำมันในตลาดโลกอยู่ในช่วงที่ปกติควรปล่อยให้ไปตามกลไกตลาด

4. แต่ในการแทรกแซงราคาน้ำมันภายในประเทศนั้นควรอุดหนุนทั้งราคาน้ำมันเบนซินและราคาน้ำมันดีเซลไม่เห็นควรให้อุดหนุนเฉพาะราคาน้ำมันดีเซล เนื่องจากขั้นตอนของการผลิตน้ำมันเป็นขั้นตอนเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาในครั้งนี้มีจำนวนตัวแปรที่เกี่ยวข้องยังมีไม่มากพอ ดังนั้นในการพัฒนาแบบจำลองต่อไปควรมีการเพิ่มตัวแปรในการศึกษาครั้งต่อไป
2. แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาโดยพิจารณาจากสองด้านหลักของเศรษฐกิจแบบมหภาค คือด้านอุปสงค์รวมและอุปทานรวมของระบบเศรษฐกิจ เป็นแบบจำลองพื้นฐานอย่างง่ายที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนมากนัก ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปอาจจะสร้างแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาคที่มีขนาดใหญ่และมีความซับซ้อนมากกว่านี้
3. ในการศึกษาในครั้งต่อไปควรมีการแบ่งช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษาออกเป็น ในช่วงก่อนนโยบายควบคุมราคาน้ำมันและหลังนโยบายควบคุมราคาน้ำมัน เพื่อที่จะได้นำผลของการศึกษามาเปรียบเทียบกัน จะให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน